

Heufler, poslovenil M. Cigale na Dunaju<sup>a</sup>. Ta zelo obširna šolska knjiga je prav važna tudi za ljudsko, posebno za nedeljsko šolo večjih učencev, pa je tudi prav potrebna pomočna knjiga vsakemu ljudskemu učitelju sploh. V njej najdeš v lepem slovenskem jeziku mnogo mnogo, česar ti je treba pri splošnem rečnem poučevanju. Pri vsaki deželi je prav jedernato popisana lega in velikost, različni viši in nizi kraji, morja, jezera, podnebje, rastlinje in živalstvo, prebivalci, narodnost, vera, kmetijstvo, rudarstvo, fabrike, železne ceste in vodne poti, ceste po suhem, kupčija, šole, ime in gerb, razdelitev, posamni kraji in vse bolj važne in znamenite stvari itd. Zares, premalo je znana še ta koristna knjiga. Veljá vezana 85 kr.

Enako važen za ljudske šole je tudi: „Botanischer Atlas in fünf Blättern“, ki obsega mnogo bolj navadnih, prav na tanko narisanih in pobarvanih podob iz rastlinstva. V imeniku so imena pisana v nemškem, laškem, poljskem, češkem, ruteniškem, hrovaškem, serbskem, slovenskem, ogerskem in v romanskem jeziku. Ako se ti veliki listi (na velikej poli) denejo v rom ali oklep pod steklo in se obesijo na stene v šoli, je to kaj lep in tudi prav koristen učilen pomoček pri razkladanji berilnih vaj i. t. d. Tudi ta „atlas“ se dobi v c. k. zalogi šolskih knjig na Dunaju, in veljá lepo pobarvan le 1 gold. 26 kr.

Tudi za g. g. katehete ima c. k. zaloga šolskih knjig lep pomoček pri poučevanju, in sicer: „Razlaganje keršansko katoliškiga naukav podobah za šolo, cerkev in dom“. Spisal Bernard Galura, knezoškof briksenski. Ta iztis ima v sebi 60 prav lepih podob s slovenskimi napisi, zizreki iz sv. pisma, s primernim kratkim razlaganjem. Te podobe so prav pripravne pri poučevanju v keršanskem nauku, pa tudi lepi spominki in lepa darilca za pridno mladino. Vsaka podoba posebej veljá 2 kr., sto podob na izbero 1 gold. 40 kr.; vseh 60 87 kr., vezan iztis pa 1 gold. 5 kr.

## Šolske stvari.

**Iz slovnice. Prislov.** 1. Odgovori te la vprašanja: Kje je Bog? Kam se megla vzdiguje? Kod straši? Kdaj drevesa cvetó? Kdaj listje rumeni? Kdaj moliš čez dan? Kolikrat treši na zemljo?

Doklè bo naša duša živelà? Koliko blagà bo človek sabo na uni svet nesel? Kako teče železni hlapon? Kako so tergovci prodajali? Zakaj kmet seje?

2. Poišči tà prislove, povej, na katero vprašanje se odgovarjajo, kateri so terdivni, nikavni in dvomljivi!

Mnogo ljudi je na svetu, malo jih je zelò pobožnih. Tù sejemo tamkaj bomo želi. Vedno moramo iti naprej, ne nazaj. Koder koli solnce sije, prijaznost klije. Zjutraj lahko delamo. Gotovo da! Tù nas kmalu vse mine; preveč navezujemo serce na posvetne reči. Veliko imaš še kterikrat, a dosti nikoli. Menda misliš večno živeti! More biti, da bodeš mogel vse kmalu zapustiti.

**Iz spisja.** Jelen in jazbec. Jelen, ki je že prehodil mnogo, deželà in se radoval po zelenih tratih in poljanah, po senčnatih livadah in goščavah, dobí neki dan na poti jazbeca, ki je živel v prav pustem kraju, v tamni luknji, ter ga zaničuje rekoč: »Kako li moreš živeti v tej puščavi in v tej tamni luknji? ali si pamet zgubil, ali kali?« Jazbec mu odgovori: »Beci, kar hočeš in zaničuj mene in moje stanovanje, kakor ti je drago; moje prebivališče mi je zelò in mnogo ljubše, kakor tvoje poljane in trate, livade in goščave, zakaj, ta kraj je moja domovina.« —

## Dopisi in novice.

**Iz Amerike.** Iz Krow-Winga 15. dec. 1868. — Moj ljubi prijatelj Andrej! Pošiljam vam naj lepša voščila za novo leto, ktera bodem tudi pri sv. altarji za vas ponavljal. Kot mali dar vam pošljem 9 listov našega dobrega nemškega časnika: „Der Wanderer“, v katerem bodele dobili marsiktero drobtinico za svoj težavni stan. Pretečeno poletje sem bil bolehen, in sem bil tudi večkrat v smertni nevarnosti na svojem potovanji. Trikrat sem padel v vodo, in sem se otel s plavanjem. Vse misionske reči so se mi naj več uničile, le samo lepe mašne bukve so ostale suhe tako, da sem mogel koj opravljati svoja duhovna opravila. Moj škof so me hotli vzeti k sebi, da bi pri njih počival, toda prosil sem jih, da naj me spomladi še pusté v misijon. Pa glejte, predvčerajšnjim sem dobil po vladinem opravniku prečudno ponudbo: ali bi prevzel indijanske šole pri naših „Ochipweg“ za 2000 dol. t. j. 4000 gold. letnega plačila. Pa tudi nekemu protestantovskemu učniku je ravno ta ponudba dana. Oba sva prevzela to službo in sicer s tim pristavkom: kdor bo v teh letih več prida storil, ta bo obdržal to plačilo. Sedaj pa je treba, da si zavihava rokave in da se poskušava, kdo bode več storil. Kako se bode ta poskušnja izpeljala, vam bodem že pisal. Hvala Bogu, sedaj sem zopet prav zdrav, odkar sem stopil v 84. leto svoje starosti. Vsem svojim prijateljem, znancem in dobrotnikom se priporočam, posebno pa vam, in sem

vaš prijatelj

Franc Pirc,  
apost. misijonar.

**Iz Dunaja.** Da bi se v ljudski in srednji šoli nemško pravopisje vredilo in za terdno vstanovilo, je ministerstvo za bogočastje